

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

Pr. 62/11.06.19

CAP
CEB

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. ~~06~~ 2-3662 din 27.06 2019
La nr. 62 din 11 iunie 2019

Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, Vă remitem atașat Raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege pentru modificarea articolului 5 al Legii nr.397 din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale.

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – 3 (trei) file.

Director interimar

Lidia CHIREOGLO

Ex. Maia Gonta
Tel. 257 376, E-mail: maia.gonta@cna.md

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	841
"dB" 06	2019
Ora	

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO19/5903 din 27.06.2019

la proiectul de lege pentru modificarea articolului 5 al Legii nr.397 din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Parlamentul RM, iar autor nemijlocit este Deputați în Parlament, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art.6-12 din Legea nr.100/2017 privind actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*

- d) *examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
e) *informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Proiectul propus spre efectuarea expertizei anticorupție și nota informativă aferentă acestuia sunt plasate pentru consultare publică pe pagina web oficială a Parlamentului, www.parlament.md, fiind asigurat accesul părților interesate la proiectul prenotat pentru a putea prezenta/expedia recomandări vizavi de reglementările propuse.

Cu toate acestea, autorul nu a asigurat informarea publicului referitor la inițierea elaborării prezentului proiect de decizie, fapt ce atestă evitarea etapei esențiale a procesului de asigurare a transparenței procesului de elaborare a deciziilor statuată la art.8 lit.a) din Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional.

Prin urmare, având în vedere că proiectul a fost plasat pe pagina web oficială indicată *supra*, transparența în procesul decizional a fost, în mare parte, asigurată.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative, proiectul are drept scop "*majorarea bugetelor locale prin o nouă redistribuire a impozitelor achitate de persoanele fizice și juridice*".

Analizând normele elaborate, se constată că prin proiect se propun amendamente la art.5 al Legii nr.397/2003 privind finanțele publice locale, referitoare la modul de repartizare a veniturilor între bugetele locale, și anume, prin fortificarea veniturilor bugetelor locale/municipale din contul majorării procentului constituit din volumul total colectat din impozitul pe venit al persoanelor fizice de la locul de domiciliu și al impozitului pe venit al persoanelor juridice.

Prin urmare, se constată că scopul declarat de către autor în nota informativă corespunde scopului real al proiectului.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Prin proiect se promovează interesul public de a asigura organizarea și funcționarea autorităților administrației publice locale, astfel încât să poată beneficia de autonomie decizională, organizațională, gestionară și finanțiară, în vederea realizării intereselor generale ale locuitorilor unei unități administrativ-teritoriale.

Astfel, luând în considerație art.9 din Legea nr.436/2006 privind administrația publică locală, care prevede că: "*Pentru asigurarea autonomiei locale, autoritățile administrației publice locale elaborează, aprobă și gestionează în mod autonom bugetele locale, având dreptul să pună în aplicare taxe și impozite locale și să stabilească cuantumul lor în condițiile legii*", se atestă că includerea în veniturile bugetelor locale/municipale a impozitului pe venit al persoanelor fizice conform locului de domiciliu și a impozitului pe venit al persoanelor juridice va crește disponibilitatea dezvoltării

respectivelor unități administrativ-teritoriale, ceea ce este conform interesului public.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „nota informativă care cuprinde:

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;
- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;
- d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;
- f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare”.

În nota informativă se stabilesc incomplet condițiile ce au impus elaborarea proiectului, evidențiind în parte principalele prevederi care au stat la baza elaborării acestuia și a finalităților scontate la implementare, ceea ce denotă că proiectul corespunde parțial exigențelor stabilite în art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative.

Astfel, menționăm că conținutul notei informative nu este expus conform modelului indicat în anexa nr.1 la Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, ceea ce denotă lipsa compartimentelor care urmează să se conțină în nota informativă.

Prin urmare, atenționăm asupra completării notei informative conform exigențelor stabilite în art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) fundamentarea economico-financiară”.

În nota informativă aferentă proiectului nu este menționat faptul dacă implementarea proiectului necesită cheltuieli financiare sau de altă natură. În rezultatul analizei prevederilor proiectului de lege, reieșind din specificul relațiilor sociale reglementate, se atestă că implementarea acestuia necesită alocarea mijloacelor financiare din bugetul public național, fapt ce reiese din Art.II din prezentul proiect de lege *”Prezenta lege intră în vigoare pentru următorul an bugetar-fiscal”*.

Prin urmare, nota informativă urmează a fi completată cu fundamentarea economico-financiară în conformitate cu alin.(1) art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative *”textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]”*

- a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]
- c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]
- e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]
- f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;
- g) se evită tautologiile juridice;
- h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]"

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte legislative sau normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

În conținutul proiectului nu se conțin norme care reglementează în mod nemijlocit activitatea agenților publici și/sau a entităților publice, însă, la aplicare, acestea vor implica activitatea autorităților responsabile de administrarea finanțelor unităților administrativ-teritoriale în conformitate cu principiul autonomiei locale.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Proiectul a fost elaborat de un grup de deputați în Parlament în scopul modificării art.5 al Legii nr.397/2003 privind finanțele publice locale, privind modul de repartizarea a veniturilor între bugetele locale, prin creșterea veniturilor la bugetele locale/municipale din contul majorării procentului alocat la bugetele respective, constituit din volumul total colectat din impozitul pe venit al persoanelor fizice de la locul de domiciliu și al impozitului pe venit al persoanelor juridice.

Proiectul respectă parțial rigorile de transparență impuse de Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, autorul nu a asigurat informarea publicului referitor la inițierea elaborării acestuia. Nota informativă corespunde parțial exigențelor stabilite la art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, deoarece autorul a omis compartimentul cu privire la fundamentarea economico-financiară.

Prin proiect se promovează interesul public de a asigura organizarea și funcționarea autorităților administrației publice locale, astfel încât să poată beneficia de autonomie decizională, organizațională, gestionară și financiară, în vederea realizării intereselor generale ale locuitorilor unei unități administrativ-teritoriale.

Deși în conținutul proiectului de lege transmis spre efectuarea expertizei anticorupție nu s-au identificat factori de risc care pot genera apariția riscurilor de corupție, din analiza efectuată se atestă o incoerență cu art.30 alin.(1) lit.e) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, referitoare la lipsa compartimentului cu privire la fundamentarea economico-financiară, precum și completarea notei informative impropriu anexei nr.1 la Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, fapt ce necesită conformarea întocmirii notei informative conform prescripțiilor enunțate.

27.06.2019

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:

Maia GONTA, Inspector superior

